

Seat No.

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Economics (Optional) Paper-XXI
ECOO21: Agricultural Economics (NEP)

Day and Date: Tuesday, 13/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 There are _____ stages in the law of diminishing returns theory.
A) 2 B) 3 C) 4 D) 5
- 2 In the Theory of Diminishing Marginal Production -----
A) Some factors are variable B) Some factors are constant C) Some factors are variable and some are constant D) All factors are variable
- 3 ----- factor shown factor combination
A) Cropping Pattern B) Year C) National Income D) Earning of Profit
- 4 The status of production function is shown by ----- production possibility curve.
A) Decreasing B) Constant C) Increasing D) Even
- 5 ----- is the important factor in agricultural inputs.
A) Land B) Price C) Internal Trade D) Seeds
- 6 ----- is the main objective in the decision making of Farm Management.
A) Subsistence B) Maximum of Production C) Maximum profit D) None of these
- 7 ----- is considered for determination of agricultural productivity.
A) Size of land B) Production Cost C) Per Hectare D) All of the above
- 8 The nature factors used in agricultural production is -----.
A) Complimentary B) Substitute C) Uncertain D) None of these
- 9 The proper combination of factors of production is success with the help of ----- principle.
A) Factor Substitution B) Equi-marginal returns C) Principle of comparative benefits D) Opportunity cost

- 10 From the following ----- is not the principle of farm management.
A) Principle of Factor Substitution B) Principle of Product Substitution C) Equi -Marginal Return Principle D) Increasing Cost Principle
- 11risk was included in crop loans
A) Rain B) Temperature C) Draught D) All of these
- 12 In agriculture monsoon wash not coming in time because of that uncertainty was appear.
A) Technology B) Water C) Seeds D) Capital
- 13 Marketing risk is related to -----
A) Self-employment B) Pricing C) Transportation D) Environment
- 14 National agricultural insurance scheme was started in
A) 1995-96 B) 2005-06 C) 2009-10 D) 1999-2000
- 15 National agricultural insurance scheme is sponsored by..... .
A) Central Government B) State Government C) Both Central and State Government D) Neither Central and Nor State Government

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Factor-Factor Relationship
- 2 Optimum Product-combination
- 3 Agriculture Risk Management Strategy
- 4 Pradhanmantri Fasal Bima Yojana

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 State the difference between Agriculture and Industry.
- 2 State the Importance of Capital in Agriculture Production Management.
- 3 State the Importance of Weather Insurance.
- 4 Explain the Concept of Farm Income Insurance.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 State the Characteristics of Modern Agriculture Production.
- 2 Explain the Scope of Agriculture Management and state the Agriculture Management Decision.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 घटत्या उत्पादनफलाच्या सिद्धांताच्या ----- अवस्था आहेत.
अ) २ ब) ३ क) ४ ड) ५
- 2 घटत्या उत्पादन फलाच्या सिद्धांतात उत्पादनाचे -----
अ) काही घटक बदलते असतात ब) काही घटक स्थिर असतात क) काही घटक बदलते व काही स्थिर असतात
ड) सर्व घटक बदलते असतात.
- 3 ----- हा उत्पादन संयोग दर्शविणारा घटक आहे.
अ) पिकपद्धती ब) राष्ट्रीय वर्ष क) उत्पन्न ड) नफा प्राप्ती
- 4 उत्पादन शक्यता वक्राच्या साहाय्याने----- उत्पादन फलनाची स्थिती दर्शविली जाते.
अ) घटत्या ब) स्थिर क) वाढत्या ड) सम
- 5 ----- हा कृषी आदानातील महत्त्वाचा घटक आहे.
अ) जमीन ब) किंमत क) अंतर्गत व्यापार ड) बियाणे
- 6 कृषी व्यवस्थापन निर्णय प्रकियेत ----- हे मुख्य उद्दिष्ट असते.
अ) उदरनिर्वाह ब) महत्तम उत्पादन क) महत्तम नफा ड) यापैकी नाही
- 7 शेतीची उत्पादकता निश्चित करण्यात ----- ही बाब विचारात घेतली जाते.
अ) शेतीचे आकारमान ब) उत्पादन खर्च क) प्रति हेक्टर ड) वरीलपैकी सर्व
- 8 कृषी उत्पादनामध्ये वापरले जाणारे घटक ----- स्वरूपाचे असतात.
अ) पूरक ब) पर्यायी क) अनिश्चित ड) यापैकी नाही
- 9 उत्पादन साधनांचा योग्य मेळ ----- तत्वाद्वारे घालणे शक्य होते.
अ) घटक पर्यायता ब) समसीमांत परतावा क) तुलनात्मलाभ तत्व ड) वैकल्पीक व्यय
- 10 खालीलपैकी ----- हे शेती व्यवस्थापनाचे तत्व नाही.
अ) घटक पर्यायता तत्व ब) उत्पादन पर्यायता तत्व क) समसीमांत फलाचे तत्व ड) वाढत्या खर्चाचे तत्व
- 11 पिक विम्यातील समाविष्ट धोके ----- आहेत.
अ) पाऊस ब) तापमान क) दुष्काळ ड) वरील सर्व
- 12 शेतीत वेळेवर पाऊस पडत नसल्याने ----- अनिश्चितता निर्माण होते.
अ) तंत्रज्ञान ब) पाणी क) बियाणे ड) भांडवल
- 13 विपणन जोखीम संबंधित असतात.
अ) स्वयं रोजगार ब) किंमतीशी क) वाहतूकीशी ड) वातावरणशी
- 14 ----- साली राष्ट्रीय कृषी विमा योजना सुरु झाली.
अ) १९९५-९६ ब) २००५-०६ क) २००९-१० ड) १९९९-२०००
- 15 राष्ट्रीय कृषी विमा योजना ----- ने प्रायोजित केली आहे.
अ) केंद्र शासन ब) राज्य शासन क) केंद्र व राज्य शासन दोन्ही ड) केंद्र व राज्य शासन दोन्ही नाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 घटक-घटक सहसंबंध
- 2 पर्याप्त उत्पादन संयोग
- 3 कृषीतील धोके व्यवस्थापनाची व्यूहरचना
- 4 पंतप्रधान पिक विमा योजना

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 कृषी व उद्योग यांमधील फरक स्पष्ट करा.
- 2 कृषी उत्पादन व्यवस्थापनातील भांडवलाचे महत्त्व विशद करा.
- 3 हवामान विम्याचे महत्त्व विशद करा.
- 4 'शेती उत्पन्न विमा' ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 आधुनिक कृषी व्यवस्थापनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 2 कृषी व्यवस्थापनाची व्याप्ती स्पष्ट करून कृषी व्यवस्थापनातील निर्णय सांगा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct./Nov.-2022

Economics (Optional) Paper-XXI

ECOO21: Agricultural Economics (NEP)

Day and Date: Tuesday, 13/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 घटत्या उत्पादनफलाच्या सिद्धांताच्या ----- अवस्था आहेत.

अ) २ ब) ३ क) ४ ड) ५

Option 2

2 घटत्या उत्पादन फलाच्या सिद्धांतात उत्पादनाचे -----

अ) काही घटक बदलते असतात ब) काही घटक स्थिर असतात क) काही घटक बदलते व काही स्थिर असतात
ड) सर्व घटक बदलते असतात.

Option 3

3 ----- हा उत्पादन संयोग दर्शविणारा घटक आहे.

अ) पिकपद्धती ब) राष्ट्रीय वर्ष क) उत्पन्न ड) नफा प्राप्ती

Option 1

- 4 उत्पादन शक्यता वक्राच्या साहाय्याने----- उत्पादन फलनाची स्थिती दर्शविली जाते.
अ) घटत्या ब) स्थिर क) वाढत्या ड) सम
- Option 1
- 5 ----- हा कृषी आदानातील महत्त्वाचा घटक आहे.
अ) जमीन ब) किंमत क) अंतर्गत व्यापार ड) बियाणे
- Option 1
- 6 कृषी व्यवस्थापन निर्णय प्रक्रियेत ----- हे मुख्य उद्दिष्ट असते.
अ) उदरनिर्वाह ब) महत्तम उत्पादन क) महत्तम नफा ड) यापैकी नाही
- Option 3
- 7 शेतीची उत्पादकता निश्चित करण्यात ----- ही बाब विचारात घेतली जाते.
अ) शेतीचे आकारमान ब) उत्पादन खर्च क) प्रति हेक्टर ड) वरीलपैकी सर्व
- Option 3
- 8 कृषी उत्पादनामध्ये वापरले जाणारे घटक ----- स्वरूपाचे असतात.
अ) पूरक ब) पर्यायी क) अनिश्चित ड) यापैकी नाही
- Option 2
- 9 उत्पादन साधनांचा योग्य मेळ ----- तत्वाद्वारे घालणे शक्य होते.
अ) घटक पर्यायता ब) समसीमांत परतावा क) तुलनात्मलाभ तत्व ड) वैकल्पिक व्यय
- Option 1
- 10 खालीलपैकी ----- हे शेती व्यवस्थापनाचे तत्व नाही.
अ) घटक पर्यायता तत्व ब) उत्पादन पर्यायता तत्व क) समसीमांत फलाचे तत्व ड) वाढत्या खर्चाचे तत्व
- Option 4
- 11 पिक विम्यातील समाविष्ट धोके ----- आहेत.
अ) पाऊस ब) तापमान क) दुष्काळ ड) वरील सर्व
- Option 4
- 12 शेतीत वेळेवर पाऊस पडत नसल्याने ----- अनिश्चितता निर्माण होते.
अ) तंत्रज्ञान ब) पाणी क) बियाणे ड) भांडवल
- Option 2
- 13 विपणन जोखीम संबंधित असतात.
अ) स्वयं रोजगार ब) किंमतीशी क) वाहतूकीशी ड) वातावरणशी
- Option 2
- 14 ----- साली राष्ट्रीय कृषी विमा योजना सुरु झाली.
अ) १९९५-९६ ब) २००५-०६ क) २००९-१० ड) १९९९-२०००
- Option 4
- 15 राष्ट्रीय कृषी विमा योजना ----- ने प्रायोजित केली आहे.
अ) केंद्र शासन ब) राज्य शासन क) केंद्र व राज्य शासन दोन्ही ड) केंद्र व राज्य शासन दोन्ही नाही

Option 3
Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 घटक-घटक सहसंबंध

Ans:

2 पर्याप्त उत्पादन संयोग

Ans:

3 कृषीतील धोके व्यवस्थापनाची व्यूहरचना

Ans:

4 पंतप्रधान पिक विमा योजना

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 कृषी व उद्योग यांमधील फरक स्पष्ट करा.

Ans:

2 कृषी उत्पादन व्यवस्थापनातील भांडवलाचे महत्त्व विशद करा.

Ans:

3 हवामान विम्याचे महत्त्व विशद करा.

Ans:

4 'शेती उत्पन्न विमा' ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 आधुनिक कृषी व्यवस्थापनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

2 कृषी व्यवस्थापनाची व्याप्ती स्पष्ट करून कृषी व्यवस्थापनातील निर्णय सांगा.

Ans:
